

BARCELONA. ANY 1841.

LO PARE ARCÀNGEL.

DIUMENGE 20 DE JUNY.

*Carissims germans meus, la pau del Senyor, sana llibertat,
PROGRÈS Y AUMENT DE NOSTRAS FÀBRICAS É INDUSTRIA, valor y unió
per conservar y sostener tan estimables dons signia ab vosaltres y ab mi.
Amen.*

QUATRE PARAULAS AL PINTADOR FREGA ORELLAS.

*Pater dimitte illis: non enim sciunt quid faciunt. Luc. 12, v. 35.
Pare perdonauols: poix no saben lo que s' fan. S. Lluch en lo lloch citat.*

Salud, ovella descarruada, calma pasifich ciutadá, el de la

pinta y la pessa , que si t' tinch de judicar per los versos
y llenguatje, mes me puts á bisturi y receptá , que no á
quadra ni telor : salve tolerant partidari de la llibertad , en-
cara que segons ton insuls folleto donas probas de haber es-
tudiat la tolerancia dels absoluts entre las filas dels realistas.
Jo com á bon cristiá, y per conseguen com á bon liberal de
cor y obras, te perdono las groseras imputacions y baxas
injurias que en ton desvergonyit escrit me prodigas. ¿Qui t'
ha dit, home obcecat, que mos sermons ó predicots tingan
per objecte dividir los liberals? ¿Qui t' ha dit que jo
vulga tornar á forjar aquellas ignominiosas cadenas, qual
rompiment tanta sang ha costat á tots los bons patricis ?
¿En quina part de mos escrits veus sentada tan infernal doc-
trina ? ¿ Es acás algun crim lo procurar fer entendrer á mos
caríssims germans los traballadors y jornalers , que varias
voltas no han sigut altra cosa que lo gos ab que han llevat
y fet correr la llebre quatre embrolladors plens de fam y
miseria per menjársela ells ab tota calma, y sens correr risch
ni perill durant la batuda , no dignanse , despues de feta la
presa, donarne als que s' la portaren tan sols un os pelat?
¿No es una veritat mes clara que lo sol del dia , que fins á
la hora present eix poble á qui diuen soberá, so es , los po-
bres traballadors, no ne han reportat utilitat ni profit al-
gun de tan moviment polítich á que lo han fet contribuir ab
sos crits y reunions ? ¿ Es acás una ventatja per las masas
jornaleras que salte del mando lo Pau perque 'l substitues-
ca lo Pere, y que lo empleo que tenia lo Bernat lo prengue
lo Geroni , si la mateixa fam tenen quant manan los últims

¡Qué feu, pues, Espanyols! ¡com no seus han encés
las sangs al pegarvos un insult semblant! y vosaltres catalans,
vosaltres qual riquesa y felicitat son las fàbricas i com
no alseu los vostres èrits à las estrellas reclamant un prompte
reparo que satisfase en un tot lo honor nacional? i Que
feu vosaltres Diputacions provincials, municipalitats, cossos
de milicias y demes corporacions que en altres ocasions y
per cosas mes tenues, habeu romput lo cap al govern ab
representacions; com no reclamen ara al mateix la prompta
reparació de nostre honor ultrajat? Feu sentir à la Europa
entera un bram de lleó: feuli conoxér que no dorm ja, y
que j'ay del que se atrevesque à tocarli l' pel! Digueuli à
aqueixa Inglaterra que anys ha que'us mira com si fossem un
ximplot: *me he cansat ja de sufrir los caprichos, me has*
volgut ultrajar masa, y ton atreviment me ha despertat
del ensopiment que me asfigia: ja sento bullir en mas ve-
nas la sang dels Fivilliers, Moncadas, Mendas, Lanusas
y Pelayos: irritada per lo que has abusat de mon desmay,
durant lo qual m' has despullat de mas fincas ultramari-
nas, sumint en la desgracia y en la miseria los germans
que las poblan, als que mentres halagabas ab una il·lusio-
naria llibertat feyes esclaus de ton comers y maquiavelisme:
me has robat la pau y tranquilitat domèstica enmaranyan
los meus fills los uns contra los altres: m' has xupat quanta
sang has pogut; y finalment me vols portar derrera teu
tirada per lo ronsal. Prou ja de infamia y de vergonya,
isla insolent: lo Lleó de Espanya ha ja despertat, y prest
ab son valor may desmentit, si t' atrevexes à tocarlo t' ar-
rancará junt ab ta hipòcrita màscara los tresors que tan
alevosament li has fet perdre.

CONTINUACIÓ DE LA HISTORIA DE CATALUÑA.

Mort Tago, lo heredá en lo Reine Beto, eix Rey juntá molts homes doctes, sabis y lletrats, y fundá los estudis generals y escolas públicas, en las cuales se enseñaba geometría, música y filosofía moral, y dels que sortiten aquellas hermosas y atinadas lleis, ab las que se regiren y gobernaren mol be per tans de anys. De lo que resulta que las lletras y las ciencias tingueren principi en España primerament que en Grecia, per mes que los Grechs pretenquian ser autors de clàs.

Tambe fundá Beto en Cataluña la gran ciutat de *Betulonia*, que vuy dia es la vila de Badalona, prop de Besos y á llevant de Barcelona, dita *Betulonia* (ó *Badalona*) bá ser en son temps una ciutat mol famosa, capital de mols pobles, temuda y respetada, y finalment poblada y honrada per los Romans, com ho esplicaré en son lloch y tems.

Tambe prengué lo nom del Rey Beto lo Riu *Betulon* (ara Besos), prop de Badalona, entremitx de eixa y de Barcelona; las aigues que componen dit riu baixen de *Gualba* y *Llinás*, pero las majors y mes grosas son las del *Congost* que baixen de *Ceutellas* á la *Gariga*, *Granollers*, *Palau*, *Monmaló*, pasant per lo pla de *Matabous* fins á *Moncada* ahont se juntan ab las de *Sanmanat* y *Ripollet*, y dest aqui corren entre *Santa Coloma de Gramenet* y la *Trinitat* desembocant en lo mar Mediterráneo entre Barcelona y Badalona.

Lo Rey Beto morí als 31 anys de son reinat.

NOTA. *Circunstancias imprevistas no han permés cumplir ab lo que prevé la Lley, tan prompte com se pugua atendrer á ellas lo present folleto serà periodich.*

Imp. de José Mata,

